

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 27 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pesamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Denar sem!

Deželnozborski volilci še niso oddali svojih glasovnic in vendar so klerikalni generali že zdaj zmage pijani in vidijo že zdaj celo Kranjsko — črno in se že zdaj čutijo gospodarje v deželni odboru.

Prižnica, spovednica, škof, župniki, kaplani, mežnarji, farovške kuharice, farovške posojilnice, konsulti, so jim bila dosedaj in jim ostanejo tudi v prihodnje sredstva za volilni boj, zveza z Nemci in vlado je njih zavarovanje proti porazu.

Sami se ne brigajo nič več za volilni boj, prepustajo ga svojim malim šaržam, katere sicer lajajo in grizejo krog sebe, volilni boj pa vodijo na način, da se ga lastni pristasi sramujejo; nas ta način spominja, da ne živimo samo v dobi volitev, ampak tudi v veselem predpustnem času.

Klerikalni generali pa kujejo v tem svoje nakane, katere hočejo izvesti po deželnozborskih volitvah, ko bodo po njihovem računu deželni odbor v njihovih rokah.

Kakor povsod, je tudi tu njih glavno geslo: Denar sem!

Na Kranjskem je še k sreči mnogo denarja, ki se ni v oblasti klerikalcev; ta denar bodo klerikalci v oči in prvo, kar hočejo doseči kot gospodarji deželnega odbora je, spraviti v svoje roke ves denar.

Posebno jim diši denar nedoletnih otrok, s katerim bi radi gospodarili.

V ta namen so začeli akcijo za ustanovitev »Hranilnice kmečkih občin«, katero ustanovitev hočejo izvesti na prav priprosti in zvit način.

Kmečke občine, seveda one, katerim je nesreča naklonila klerikalne občinske odbore, morajo prevzeti jamstvo za »Hranilnico kmečkih občin«; jamčiti morajo s svojo davčno močjo za dolžnosti hranilnice.

Županstva so že prejela oklice, da morajo do 20. februarja 1908 »Zadružni zvezi« v Ljubljani dopolniti poverjen prepis zapisnika o seji, v kateri je občinski odbor sklenil, vpreči davčno silo svojih občanov za klerikalno »Hranilnico kmečkih občin«.

Ker se klerikalni generali ne zanašajo na zmožnosti klerikalnih županstev in dvomijo, da bi ta županstva skrpala pravilne zapisnike so pridejali svojemu oklicu že kar načrt za tak zapisnik. Največkrat klerikalne občine se vedele ne

bodo, kaj so sklenile in kako silno odgovornost so prevzele.

Sklepe občinskih odborov mora odobriti deželni odbor, ker ga vidijo klerikalni generali že zdaj v svojih rokah, pojde stvar gladko.

Imeli bomo klerikalno »Hranilnico kmečkih občin«, kmečke občine bodo nosile za njo jamstvo s svojo davčno močjo, pričel se bo lov na denarje nedoraslih otrok in druge vloge, klerikalni generali se bodo smejali, klerikalni zavezniki — naši Nemci, pa bodo škripali z zobmi in stiskali pesti — v žepih in se tresli za svojo »Kranjsko šparkaso« — a mi bomo sicer pomilovali kmečke občine, katere prevzamejo jamstvo za klerikalno »Hranilnico kmečkih občin«, kot Slovenci se pa bomo odkrito veselili, če doživimo, da snujajo se klerikalna »Hranilnica kmečkih občin« izprazni »Kranjsko šparkaso« do zadnjega groša in podere to edino trdnjavo kranjskih Nemcev in nemškutarjev. In to mora biti tudi nam en bodeče »Hranilnice kmečkih občin«, če prav razumemo oklice na županstva, v katerem je kranjska šparkasa omenjena.

Nihče pa naj ne misli, da vodi klerikalci pri ustanovitvi klerikalne »Hranilnice kmečkih občin« smoter ugonobiti nemško kranjsko šparkaso, oni imajo drug smoter ali v dosego tega smotra morajo ugrizniti v kislno lesnino in proti svoji volji v dosego svojega namena napasti trdnjavo svojih nemških zaveznikov, ker sicer svojega namena ne dosežejo.

»Hranilnica kmečkih občin« je namreč čisto nemogoča in ne more imeti življenjskih pogojev, če ne dobi vlog, teh pa pri vladajočih razmerah ni drugod dobiti, kakor če se ljudje pripravijo do tega, da vzemo denar iz »Kranjske šparkase«. In ker vemo, da imajo klerikalci mnogo materiala zoper »Kranjsko šparkaso« in da ga še pridno zbirajo, ni nič dvomiti, da bodo po volitvah pozabili na svoje nemške zaveznike in začeli z vso pridnostjo loviti denar, ki leži v tej šparkasi in ob katerem se nemštvu na Kranjskem tako dobro masti.

Svoj pravi namen so izdali v svojem oklicu na županstva, ker bilježi na oklicu za pripravljani odbor tudi: klerikalna »Zadružna zveza« v Ljubljani, na katero morajo županstva poslati svoje sejne zapisnike.

Iz tega sledi neizpodbitno, da snuje klerikalno »Hranilnico kme-

čkih občin« klerikalna »Zadružna zveza«.

Stavili bi lahko vprašanje, kako sme »Zadružna zveza« voditi tako akcijo, ker snovanje hranilnic to ni zadružno delo in je torej »Zadružna zveza« prekoračila meje svojega delokroga; vlada bo morala trdno zatisniti oči, da prekoračenja delokroga ne vidi.

Za nas je brez vsega pomena, ali sme »Zadružna zveza« ustanavljati »Hranilnico kmečkih občin«, glavno je, za kaj jo ustanavlja?

Odgovor je lahek: Klerikalno zadruharstvo na vseh koncih in krajih poka, ako ni nagle rešitve, se bo podrla vse klerikalno zadruharstvo in z njim vsa klerikalna glorijska, edina rešitev mu je popolna znaga klerikalcev pri deželnozborskih volitvah, da dobijo deželni odbor v roke in postanejo neomejeni gospodarji dežele.

Klerikalci bodejo z deželnimi sredstvi limali svoje zadruharstvo in ker se ne da na ta način vse storiti, morajo imeti »Hranilnico kmečkih občin«, katere naj postane glavna opora klerikalnega zadruharstva.

To je pravi namen, iz katerega klerikalci ustanavljajo svojo »Hranilnico kmečkih občin«; ž njo hočejo pomagati svojemu zadruharstvu.

Ta namen morejo doseči le, če se polastijo cele dežele in dobijo v svoje roke deželni odbor, kateri bi odobril sklepe onih neprevidev kmečkih občin, ki se dajo dobiti, da jamčijo za klerikalno »Hranilnico kmečkih občin«.

Gre se za denar. To bi moralo spametovati tudi one volilce, ki bi sicer volili klerikalne kandidate.

Pismo s Hrvaškega.

(Rauchove muhe. — Volilne šanse. — Škof agitator.)

Zagreb, 7. feb.

Vendar je Rauch našel nekaj, nad čemur je hotel poskušati svojo »železno« roko. Toda ta roka, akotudi je »železna«, je zelo nespretna, da so njeni udarci kakor v vodo.

A kademič na mladina se mu je zamerila takoj pri njegovem prihodu v Zagreb, ker je vedel, da so vsučilišni dijaki imeli glavno besedo pri demonstracijah proti njemu in njegovi klikli. Vsem tistim 10.000 ljudem, ki so razkropili njegovo vlado takoj pri prihodu, se ni mogel maščevati, zato pa je izbral Supila kot intelektualnega začetni-</

misijon in na koncu misijona je šel Frankov kandidat (seveda župnik) pod hrvaško zastavo v sprevedu iz cerkve, potem je šel pa isti spreved iz cerkve na župnikovo dvorišče, kjer je bil frankovski shod!

V Delnicah kandidira duševni vodja »novega kurza« (od reške resolucije) na Hrvaškem g. Supilo. Zanj je rekel Wekerle, da ne sme biti več izvoljen. Oblasti v resnici upotrebljajo proti njemu vse, ali vse jim nič ne pomaga. Proti njemu kandidira dr. Potočnjak, ta največji prekucuh na Hrvaškem. Tega, preje sovršenega od oblasti in popov, zdaj vsi podpirajo z vso silo! Senjski škof dr. Maurovič je izdal celo na duhovništvo delniškega okraja okrožnico, s katero nalaga duhovnikom, da delajo proti Supilu.

Toda vse to jim ne bo pomagalo, Supilo ima že zdaj za seboj veliko večino.

Delegacije.

Dunaj, 9. februarja. V ogrski delegaciji se je včeraj nadaljevala razprava o proračunu ministrstva zunanjih del. Hrvaški delegat dr. Babić-Gjalski je imenoval trozvezo nenaravno skupino. V Nemčiji ne pozabijo pri nobeni priliki, da segajo zemljepisne meje nemštva dalje, kakor pa sedanja nemška država. Zveza z Nemčijo nasprotuje naravi obeh držav. Minister zunanjih del v državi, ki je po večini slovanska, bi moral smatrati za svojo dolžnost, da bi bil pri vladi zvezne države posredoval zaradi zatiranja Poljakov. — Del. grof Zichy je rekel, ako hoče Avstro-Ogrska na Balkanu dobiti trdna tla, mora opustiti preziranje čuvstev slovanskih narodov, kakor dela do najnovejšega časa po Metternichovih tradicijah. Hrvaški delegat dr. Vinković je odklonil proračun, ker naša zunanja politika prezira slovanske interese.

Državni proračun.

Dunaj, 9. februarja. Načelnik proračunskega oddelka posl. Chiari je izrazil bojazn, da odsek ne bo dognal razprave o proračunu do druge polovice meseca marca, ko se zopet sestane državni zbor. V odseku je namreč mnogo novih članov, ki pripadajo raznim strankam, in vsi ti poslanci hočejo v odseku temeljito razložiti svoje stališče. Razun tega že davno ni bilo več proračunske debate, vsled česar želijo vse stranke pri sedanjih prilikah obrazložiti svoje politične in gospodarske zahteve. Vrh vseh pa se razvijajo pri vsaki postavki neizogibna narodna vprašanja.

Zvišanje častniških plač.

Budimpešta, 9. februarja. Predsednik ogrske delegacije Barabas je izjavil, da bo predlog avstrijske delegacije za zvišanje častniških plač odklonil. Skušal je dokazati, da se o takem predlogu v ogrski delegaciji sploh ne sme razpravljati, češ, da bi tak predlog morale sporazumno določiti obe vladi. Ogrska vlada pa o takem proračunu ni razpravljala, ter mu tudi ne pritrdi. Avstrija lahko sama plača tako zvišanje iz dvestotnega zvišanja kvote, ki ga je »izsilila« Ogrski. Tu je Barabas v očitni zmoti. Glasom nagodbeneh zakonov ima vsaka delegacija pravico, da stavi predlog, ki se tiče skupnih zadev. Tak predlog mora naznati pismeno drugi delegaciji, kar stori tudi avstrijska delegacija.

Dunaj, 9. februarja. Včeraj se je kombinirani predlog delegatov grofa Latourja in Schraffa zaradi izboljšanja plač častnikom in moštvo natisnil ter razdelil med člane vojnega oddelka avstrijske delegacije. Predlog zahteva 6.300.000 K za zvišanje častniških plač z veljavo z dnem 1. januarja 1908 dotle, da to vprašanje sistematično uredi poklicani faktorji. Istotako zahteva predlog s 1. januarjem t. l. izboljšanje dnevnice za vojake, za kar je treba okroglo 5 milijonov K. Izboljšanje hrane vojakom naj bi nastopilo s 1. januarjem 1909, za kar je zopet treba 5 milijonov K. Za gažiste vojne mornarice se zahteva 360.000 kron. Avstrijska vlada, v prvi vrsti minister Korytowski, je izjavil, da se strinja z zahtevano vsoto 11.300.000 K.

Trgovinska pogodba s Srbijo zagotovljena.

Dunaj, 9. februarja. Pogajanja zaradi veterinarskih odredb v srbski trgovinski pogodbi so dovedla v nekaterih točkah vendar do sporazumljenja. Srbska vlada se je vdala zahtevi, da morajo ogrski živinozdravniki pregledati v klavnicah na srbskih tleh živino, preden se sme meso izvažati v Avstro-Ogrsko. Pač pa Srbija še vedno nasprotuje zahtevi, da bi naj živinozdravniki pri avstro-ogrskih konzulatih na Srbskem tudi nadzorovali zdravstveno stanje srbske živine. Vendar se tudi v tej stvari ne gre za načelno na-

sprotstvo ter je skoraj gotovo pričakovati sporazumljenja, tako da se trgovinska pogodba s Srbijo v najkrajšem času sklene.

Ministrska kriza v Srbiji.

Belgrad, 9. februarja. Predsednik skupščine Jovanović, da se odpove apanaži, ki mu jo je določil ministrski svet v letošnjem državnem proračunu, in sicer z ozirom na položaj v deželi. Ohenem je izjavil, da tudi v bodoče ne sprejme apanaže, ako mu je na odobro vse politične stranke. Pašićevo ministrstvo je prišlo vsled tega pisma v najhujšo zadrego, ker je Pašić v skupščini z veliko vneto zastopal predlog za apanažo. Sinoči se je vršil zaradi tega ministrski svet in najbrže pade ministrstvo že danes.

Dogodki na Portugalskem.

Madrid, 9. februarja. Pogreb umorjenega kralja in prestolonaslednika se je izvršil včeraj zelo svečano. Vsled vladnega nasveta se kralj in obe kraljici sprenili mrtvaški spreved le iz kapele do vrat kraljevega dvora, potem pa se vrnili. — Mesto je mirno, ker je republikanska stranka prodrla z vsemi zahtevami. Vendar prorokujejo natančni poznavalci portugalskih razmer monarhiji le kratko življenje ter se že v nekaterih mesecih ustanovi republika.

Obe kraljici nameravate zapustiti deželo za vedno. Kraljica Amalija se nastani na Angleškem, Marija Pija pa v Italiji.

Kralj Manuel je sporočil ministrskemu predsedniku, naj se prihodnje dni skliče državni svet, ki mu hoče predložiti pomiloščenje za vse vojake, ki so se leta 1906 spuntali.

Pariz, 9. februarja. Bivši diktator Franko si je na begu obrl brado, da se izogne demonstracijam. Včeraj je prenočeval s svojo rodino v Bordeauxu, zjutraj pa se je odpeljal v Pariz.

Bivšega portugalskega poslanca do Amarala so prijeli, ko je hotel pobegniti preko meje na Francosko. Obdolžen je, da se je udeležil kraljevega umora.

Boji v Maroku.

Pariz, 9. februarja. Puntarji so nasokoli taborišče francoskih vojakov v El Mekki. Puntarji so imeli tri topove. Francozi so zasledovali sovražnika do Setata, ki leži v razvalinah. Francozi so imeli tri mrtve in 14 ranjenih.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 10. februarja.

— Klerikalni kandidatje za deželnozborske volitve so že razglašeni v — »Grazer Tagespost«. Ta dva nemško-nacionalna lista sta o sklepih vodstva klerikalne stranke prej obveščena, kakor »Slovenec«. To pač jasno kaže, kako presrečna in intimna je nemško-klerikalna zveza. Glasom omenjenih dveh nemško-nacionalnih listov so kandidatje klerikalno-nemške zveze: za okraj Radovljica-Kranjska gora Josip Pogacnik, za Kranj-Trzin-Skofjo Loko župan J. Zabret, za ljubljansko okolico dr. Šusteršič in Fran Povše, za Kamnik-Brdlo dr. Krek (ki se ne upa kandidirati na Notranjskem), za Postojno-Logatec-Lož Fr. Drobnič in dr. Žitnik (ki se je iz Žužemberka preselil na Notranjsko, ker se klerikalci boje, da bi sicer izgubili mandat, za Trebnje-Zužemberk-Višnjo goro Fr. Košak, župan Vehovec v Žužemberku in — dr. Evgen Lampe, za Novo mesto-Krško Jos. Dular, za Črnomelj-Metliko Fr. Šuklje, ki mu je ribniški okraj prevroč, za Velike Lašče-Ribnico-Kočevje Fr. Jaklič in župan Bartol. — Izpustila sta graška lista dva kandidata, Fr. Demšarja, ki bo kandidiral v kranjsko-skofjeloškem okraju in I. Lavrenčiča, ki bo kandidiral v vipavsko-idrijskem okraju. Obenem nanzanjata graški glasili, da kočevski Nemci ne bodo glasovali za Rusa in Mrharja, kar je pač ob sebi umljivo, saj kot zavezniki klerikalcev morajo glasovati za Jakliča in za Bartola.

Predpusno politiko delajo čestiti gospodje, zbrani okrog »Slovenca«, kakor priča ovadba, ki so jo spisali na adresu državnega pravdnistva. Našli so namreč, da je shod zaupnih mož z dr. Trillerjem vred grešil zoper § 12. zakona o volilni svobodi, ker je protestiral proti kandidaturi c. kr. okrajnega glavarja Detela. Pod to otro

kandidature so protestne in demonstrativne in kdor glasuje za demokratskega kandidata, glasuje za splošno in enako volilno pravico. — Predsednik je nato prav hitro zaključil shod, ne da bi se postavili kandidati, je kakor se splošno pričakovalo, da se zgodi.

— **Škol Flapp tožen v Rimu.** Pred kratkim smo prinesli po pulski pred "Omnibus" vest, da sta pulski prost Zanetti in rovinjski župnik Rocco tožila škola Flappa v Rimu, da podpira laški liberalizem. Zanetti je zdaj poslal "Omnibusu" popravek, da to ni res. Nato pripominja imenovani list sledeče: Da obstoja med Zanettijem in Flappom nasprotje, je več jasnih dokazov. Jasen dokaz je n. pr. v slučaju popa Matića, Flappovega protežeja Zakaj ni hotel mons. Zanetti javiti dogodek skrajne nekoherentnosti, ko je Matić prezirljivo odbil Zanettijevo pismo in zaprl Mikovilovića vrata ter odrekal mu pogreb njegove hčerke? Zakaj je rekel Mikoviloviću, naj on pošlje pismo škofi? Ni li res, da se je svoj čas Zanettijev organ "L'Avvenire" bori proti imenovanju sedanjega župnika v Vodnjanu? Nečemo trditi, da je v tem slučaju Zanetti dobil nalog od zgoraj, konstatiramo samo, da vobče vselej, kadar se govori o naših duhovnikih, pride nalog iz Poreča: La si invita di retificare tosto... a da bi kateri časopis pisal, da je kak "liberalni" duhovnik ubil človeka, bi o kakem popravku ne bilo niti sluha.

— **C. kr. uradni škandal.** S 1. decembra l. l. je stopil v veljavo novi vinski zakon, ki ga morajo gostilničarji, kavarnarji vinotroci in vinogradniki imeti nabitega v vseh prostorih svojega obrtovanja. "Narodna knjigarica" je izdala pravočasno ponatisi § 2—14, kakor ga zakon predpisuje in po njeem izgledu so napravile različne slovenske tiskarne ponatisi. Prispal je s takim ponatisom tudi dunajski krivonosca Hirschmann, čigar ponatis vinskoga zakona so za 10 vinarjev v dražji, kakor izdaje "Narodne knjigarnice" in drugih slovenskih firm. A kaj se je zgodilo? C. kr. vlada se je postavila v službo nemškega krivonosca Hirschmanna in dela uradno reklamo za njegove ponatisi in s tem zoper domače firme. Te firme morajo doma plačevati visoke davke in doklade, c. kr. vlada pa uradno nagovarja ljudi, naj kupijo vinski zakon na Dunaju pri nemškem potomcu očaka Abrahama. Dokaz tega je uradna okrožnica z dne 24. januarja 1908 št. 1057, ki jo je vsem županstvom razposlalo c. kr. okrajno glavarstvo v Postojni. Seveda ne zadene okrajnega glavarstva nobena krivda, ker iz lastnega nagiba tega ni storilo, nego je pač samo izvršilo dobili ukaz. Pa tudi to ni pravi verjetec, da je bil izdan tak ukaz iz gole hudobije in le z namenom oškodovati domače firme, marveč mora za tem tičati kaj drugega. Pa ne, da je kak zlat ovratnik iskal osebnega profita? Posvečevali bomo odslej c. kr. uradnim priporočilom posebno pozornost in prosimo somišljenike, naj nas o takih rečeh pouče. Bomo videli, če se ne da takemu početju konec narediti in krivca razkrinkati. Se tega nam je treba, da bo c. kr. vlada uradno delala reklamo za tuje izdelke, ki so še povrh še dražji, kakor domači.

— **Imenovanje v justični službi.** Avskultanti so postali Stanislav Jenčič, Al. Komljanec, Ivan Kreč in Jak. Luznar pri deželni sodišču v Ljubljani, Fr. Kotnik pri okrožnem sodišču v Celju in Jos. Požar ter Arnold Pernat pri okrožnem sodišču v Mariboru.

— **Iz finančne službe.** Naš rojak, finančni svetnik pri deželni vladi v Sarajevu g. Ivan Pogorelec je imenovan višjim finančnim svetnikom istotam.

— **Iz sodne službe.** Pravni praktikant pri dež. sodišču v Trstu Humbert Petek je imenovan za avskultanta.

— **V pokoj je šel pristav državne železnice v Trstu Anton Zobeč.**

— **Iz šolske službe.** Za definitivno so imenovani provizorični učitelji, oz. učiteljice: Anton Vode v Zagradu, Franc Stular v Petrovi vasi, Ludvik Koželj in Jospina Prec v Žužemberku, Julijana Kocijančič v Studenou, Pavla Lampe v Hruševju, Antonija Vižin pri Sv. Trojici pri Žilchah, Marija Veselič v Budanjah, Zofija Škoflanc v Podzemlju, Ignacij Hude v Mirni, Amalija Kečelj v Senčurju pri Kranju, Karolina Gams v Srednji vasi v Bohinju, Vastimila Peršl v Radečah pri Zid. mostu. V začasen pokoj je stopila učiteljica Marija Škerjanc. Ker je učiteljica Marija Novak v Polhovem gradu zaradi bolezni dobila dopust, pride na njeno mesto absolvirana uč. kandidatinja Marija Kožak. Suplentinja Vilijemina Benigar v Ribnici je imenovana za provizorično učiteljico istotam,

kamor pride kot suplentinja absolvirana uč. kandidatinja Ana Šiška. — **Šolaka vest.** V II. plačilno vrsto so bili premaknjeni v tržaški okolici g. Emil Pakiz, nadučitelj v Sv. Križu poleg morja Andrej Godina, učitelj v Šklednju ter gospoj Marija Pižon istotam in Ivanka Sabadin.

— **Iz gledališke pisarne.** Jutri, v torek (nepar) se uprisori prvič tridejanska drama "Zlato runo" Stanislava Przybyszewskega, ki spada med najboljše moderne poljske dramatičke.

— **Slovensko gledališče.** Repriza Gounodove opere "Romeo in Julije" se je vzprijela sredi zopet s prav častnim uspehom. Celotni vtisk je hudo kvaril g. Jastrzebski, ki je bil zelo hripav. Sploh se njegova hripelost prepogosto ponavlja. Občinstvo je pokazalo svojo dobro voljo in prijaznost z burnim aplavzom, s katerim je obdarilo gđ. Collignon po čilo zapeti ariji v prvem dejanju. Ostali solisti in zbor je bil zelo na mestu. Obisk za predpust dober.

— **"Izza kongresa".** Vse cenjene dame, ki so sodelovale pri Ciril-Metodovi veselici, se vlnudno vabijo na sestanek, ki bo v sredo, 12. t. m. ob šestih zvečer v damski sobi "Narodnega doma". Na stanku se bo razpravljalo o neki zelo važni zadevi, zato se prosi, da bi se seje zanesljivo vdeležile vse one častite dame, ki so sodelovale pri veselici "Izza kongresa".

— **Predavanje.** V soboto smo čuli na predavanju, ki ga je v "Mestnem domu" priredila "Akademija", ljubega znanca še iz lauskega leta, g. vseučiliškega profesorja dr. Alberta Bazala. Predaval je o "etiki in nacionalni ekonomiji". Sicer se dandanes o teh predmetih mnogo govori in piše, toda čuti je treba takega predavatelja, kakršnega poznamo g. dr. Bazala, da dobi človek pravilne pojme o narodnem gospodarstvu in o etiki. Gosp. predavatelj je povedal v kratkih, toda temeljnih orisih domačega vse, kar se da povedati aktualnega o teh predmetih, pri tem pa tako zanimivo in poljudno, da se niti čuti ni dalo, da obravnava samo na sebi ne baš kratkočasno gradivo. Prostor nam ne pripušča, da bi se pobliže bavili s predavatelji temeljitimi izvajanj, kako je preje prevladovala etika vsaj v teoriji, pozneje pa jo je začela izpodrivati nacionalna ekonomija, ki je pred vsem hotela človeštvu zagotoviti materialnih koristi — kruha. Moje kraljestvo ni od tega sveta, je učil Kristus in tudi cerkev je vseskozi učila ta nauk ter je skoro do 13. veka trgovino smatrala za posel, ki se ne sklada s cerkvenimi nauki ter celo jemanje obresti smatrala za goljufijo, vendar je ravno v tisti dobi na debelo grabila materialno blago. Tako si egoizem in altruizem včas nasprotujeta, včas hodita vzporedno ali pa se dopolnjujeta. In ako se etiki da očitati, da je preveč optimistična, da smatra vse ljudi za dobre, je pa nacionalna ekonomija zopet preveč egoistična. Treba je zatorej hoditi pravo pot med obema tema nazoroma in prav značilno besede, ki je z ujnimi g. predavatelj končal: "Dobri ljudje nam prinesejo dobre čase!" — K sklepu naj še pripomnimo, da smo baš ob tej priliki zopet brdiko občutili potrebo slovenske univerze. Ne bilo bi treba, da rodoljubni zagrebški vseučiliški profesorji vzdržujejo v Ljubljani nekako podružnico svojega zavoda, da nam je dala naša vlada to, kar nam gre.

— **Plesni venček "Glasbene Matice".** Je bil v soboto zvečer v veliki dvorani "Narodnega doma". Kakor vsi Matični plesni venčki, tako je bil tudi ta izvrstno obiskan in ker so plesalci, posebno pa plesalke prinesli seboj obilno dobro volje in plesnega navdušenja, je bil ples od konca do kraja jako animiran. Začel se je ples na ameriški način. Do polnoči so volile dame in šele po polnoči so prišli gospodje do pravice, ki si jo navadno laste po stari šegi in modi

da, da je položaj za prestolonasledni-
ka G. J. J. silno novaren (?) in
da je v kratkem pričakovati v Srbi-
ji senzacionalnih dogodkov (?)

Položaj na Portugalskem.
Frankobrod, 10. februarja.
»Frankfurter Zeitung« javlja, da je
položaj na Portugalskem silno re-
sen. Med vojaštvom in v vojni mor-
narici je opažati nevarno vrenje in
bati se je, da izbruhne vseobčij punt.
V soboto so zaprli več podčastnikov,
ki so na sumu, da so širili revolu-
cijsko propagando med vojaštvom.
16. pehotni polk se je baje uprl in
treba je bilo krvavega boja, da so
ukrotili revoltirajoče vojake

Pogreb portugalskega kralja
in prestolonaslednika.

Lisabona 10. februarja. Včeraj
je bil pogreb kralja Karlosa in
prestolonaslednika. Pogreba se je
udeležilo 10.000 oseb. Pogrebne mo-
litve je opravil patriarh v katedrali
San Vincenzo.

Madrid 10. febr. V cerkvi, kjer
so opravljali molitve za umorjenega
kralja in njegovega sina, so zasadi-
li na oltarju skritega nekega oborože-
nega neznanca. Policija ga je areti-
rala. Sodi se, da je nameraval iz-
vršiti atentat na mladega kralja ali
kako drugo ugledno osebo.

Stroga cenzura.

Madrid 10. februarja. Cenzura
na Portugalskem je tako stroga, da
ni moči dobiti tudenih zanesljivih
poročil o položaju in o dogodkih na
Portugalskem. Cenzura inhibira vsako,
še tako nedolžno vest. Iz tega se
sklepa, da je položaj skrajno kritičen.

Slovenci in Slovenke! Ne zablite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Sili na vodo, topi sečno kislino.

VITA
Prirodni naravnostni
vitaminski ekstrakt
proti sečni kislini, protinu,
sečnemu toku, zlo-
čim in črevesnim
k. tarom, boleznim na
mehurju in ledicah
— Napredaj povsod, v
Ljubljani pri Mikaelu Kastnerju. 224 4

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 10. februarja 1908

Termin
Pšenica za april . . . za 50 kg K 11 95
Pšenica za oktober . . . za 50 kg K 10 44
Rž za april . . . za 50 kg K 10 42
Koruzna za maj 1908 . . . za 50 kg K 6 83
Oves za april . . . za 50 kg K 8 02

Efektiv.
Nespremenjeno

+

Potrtega srca naznanjamo, da nam
je naš iskreno ljubljani oče, gospod

Francišek Raktelj
šolski ravnatelj v p. in imetnik
zlatega križca za zasluge in častne
medalje za 40letno zvesto služ-
bovanje

v starosti 74 let umrl, previden s
sv. zakramenti za umirajočega.

Pogreb bo v torek, dne 11. t. m.
ob polutreh popoldne iz hiše ža-
losti, Gledališke ulice št. 5, na po-
kopališče k sv. Križu. 503

Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, 10. februarja 1908.

Rudolf, Minka, Teodor,
župnik. c. in kr. stotnik.

Za srčno sočutje ob času bo-
lezni, smrti in pogreba naše nepo-
zabne, sedaj v Bogu spavajoče so-
proge, mamice in stare mamice, gospe

Ana Spindler

hvala za darovane krasne vence izre-
kamo tem potom najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani - St. Vidu, dne
10. februarja 1908. 509

Rodbini Spindler-Lenarčič.

Prostorna

klet

na Stari poti 5 (Vodmat) se da s
1. majem v najem.

Več se poizve tamkaj. 495 1

Blagajne, varne
proti požaru in vlomom, »Fox«
pisalni stroji, ameriško po-
hištvo za pisarnice ceneje nego
kjerkoli. — Bečke skladišče
blagajna, delničarsko društvo
Zagreb, Illica 22. 8424-83

motorno dvokolo
boljše vrste tudi s stranskim sedajem.
Ponudbe pod »I. Welling« na
uprav. »Slov. Naroda« 105-1

kurjač in mašinist
ličje službe.
Ponudbe na kase do petka na
I. Razbojšek, Metelkovo ulice 4,
Ljubljana.

Učenec
se sprejme takoj v trgovino na
dežel.
Kje, pove upravništvo »Slovenskega
Naroda« 490-2

Pekarija
s prodajalnico in stanovanjem se
daje v zakup.
Vprašanja na g. Antona Bizjaka,
c. kr. paznika v Idriji. 280-6

Unim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prija-
teljem in znancem pretresljivo vest, da je naš
iskrenoljubljeni, nepozabni oče, oziroma stari oče,
gospod

Peter Majdič star.
posestnik paromlina v Jaršah pri Mengšu

danes ob 4. zjutraj po dolgi in mučni bolezni previden s
tolažili svete vere, v starosti 85 let mirno preminil.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v sredo, dne
12. februarja t. l. ob 3. popoldne iz hiše žalosti v Jaršah
na farno pokopališče v Mengšu, kjer se položi v rodbinsko
rakev. — Bodi mu prijazen spomin.

Jarše-Mengeš, dne 10. februarja 1908.

Fran Majdič, posestnik paromlina v Jaršah.
Vinko Majdič, posestnik valč. mlina v Kranju.
Peter Majdič, posestnik paromlina v Celju.

sinovi.

511 **Vsi vnuki in vnukinje.**

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in čreveh, osobito se
priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka,
krčih itd. Nedosežno sredstvo za vzdrževanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, uspeh siguren. Cena je za 12 steklenic
5 krom franko na vsako pošto po povzetju, ali če se pošlje
denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja v Pakracu št. 209
(Slavonija).

5963 11 II

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst,
c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Ce-
lovec, Prago.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec,
Prago.

11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Pod-
rožico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Pod-
rožico) Celovec, Prago.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec,
Prago.

9-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je-
senice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž.
žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez
Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolektor:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Sami
ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Odhod v Ljubljano juž. žel.:

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.

8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage
Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico
in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja,
Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka
juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez
Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž.
žel., Jesenic.

6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca
Beljaka (čez Podrožico) Jesenic.

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Pod-
rožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel.,
Jesenic.

11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Ce-
lovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta
drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

Odhod v Ljubljano drž. kolektor:

6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6-00 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Sami
ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje
evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond: 36.242.074-78 K. kapitalske odškodnine in kapitalje 91.936.993-72 K.

Po velikosti druge vzajemne zavarovalnice naše države

Generalni zastop v Ljubljani, kje planuje se v lastni hiši
v Gosposkih ulicah št. 12.

ženska moč
Slovenske in nemške stenogra-
fije večje reflektantije imajo prednost
Plača po dogovoru. Nastop takoj.

Pismene ponudbe naj se naslov-
ljajo na uprav. »Slov. Naroda« pod
šifro »Stalna moč«.

Poslano.
Slavnemu občinstvu naznanjam, da
se moja

pisarna za prilepljenje
plakatov in za reklamo
nahaja še vedno
v Gosposkih ulicah št. 3
kakor poprej. Presim slavnemu občinstvu
za obilna naročila, ker imam na raz-
polago 70 reklamnih desk na naj-
lepših prostorih. Naročila bom izvrševal
točno, natančno in po najnižjih cenah.

S spoštovanjem
Franc Perdan.

Trgovski pomočnik
soliden, pošten in pričen se sprejme
s marcem t. l. 486-2
Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

Restavracija „AUER“
Wolfjeve ulice št. 12.
V torek, dne 11. februarja
domača plesna
veselica
Vstopnina 30 kr.
Za obilen obisk se prip r. ča
JAKOB TRONELJ
restavrat.

Pozor! Pozor!

Kavarna „Leon“
V Ljubljani 97-6
na Starem trgu št. 30
vsak torek, četrtek in nedeljo
vso noč odprta.

Na razpolago je najnovejši
ameriški biljard in elek-
o o trični klavir. o o
Z odličnim spoštovanjem
Leo in Fani Pogačnik.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi
je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpa-
danju — **KAPILON št. 2.** Povzroča, da postanejo lasje dolgi in
gosti, odstranja prah in vsako kožno bolezen na glavi.
Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalne in pri-
znanje Stane poštnine prosto na vsako pošto lonček 3 K 60 h,
2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURIŠIČ II 3963
lekarnar v Pakracu št. 66 v Slavoniji.

Razpis
službe mestnega redarja.

Podpisano županstvo razpisuje službo mestnega redarja z mesečno plač
70 K, prostim stanovanjem in kurjavo.

Prednost imajo prositelji samskega stanu, ki so v tej službi že izvežbani.

Lastnoročno pisane prošnje z izpričevalom o dosedanjem službovanju in
vedenju je vložiti

do 20. februarja t. l.

pri županstvu.

Mestno županstvo Kamnik na Kranjskem
dne 4. februarja 1908.

Parna pralnica in likalnica
(z motornim obratom) 4090-5

C. J. Hamann v Ljubljani.

Po vse do srede vsakega tedna v moji
trgovini za pranje in likanje oddano
moško perilo se lahko pride v soboto
istega tedna ali pa se pošlje venkaj.

Perilo se jako varuje. Zmerne cene. Perilo kakor novo.

Zavaruje posojila in promisljuje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škodo osuje takoj in najhitreje.
Uklanja najhujši sluh, hude posojila.

Devoluje in čisti čisto čisto
podpora v narodni in občinski
znanosti.